

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26: MJU23

Förenklingar i jaktlagstiftningen

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i jaktlagen, lagen om Sveriges ekonomiska zon och offentlighets- och sekretesslagen. Förslagen syftar till att förenkla möjligheterna till jakt, bl.a. genom att förbättra genomförandet av EU-rättsliga regler på jaktområdet. Ändringarna innebär att det införs ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans mark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för att skydda och bevara vilt och att det införs en ny bestämmelse som gör det möjligt för jakträttshavaren att söka efter, spåra eller förfölja vilt för att avliva det av djurskyddsskal. Förslagen innebär även att det ska bli tillåtet att efter anmälan jaga på allmänt vatten och efter anmälan jaga säl i Sveriges ekonomiska zon. Ändringarna syftar bl.a. till att förbättra yrkesfiskets förutsättningar och underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten. Vidare föreslås det att det i offentlighets- och sekretesslagen införs en ny sekretessbestämmelse för att skydda uppgifter som kan avslöja en enskilds identitet i ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns två reservationer (V, MP) och två särskilda yttranden (V, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:211 Förenklingar i jaktlagstiftningen.

Fem yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Lagförslagen	6
Förvaltningsmärkning och avlivning av djurskyddsskäl	15
Reservationer	20
1. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon, punkt 1 (V, MP)	20
2. Förvaltningsmärkning och avlivning av djurskyddsskäl, punkt 3 (MP)	20
Särskilda yttranden	22
1. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon, punkt 1 (V)	22
2. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon, punkt 1 (MP)	23
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	24
Propositionen	24
Följdmotionerna	24
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	25
<i>Bilaga 3</i>	
Reservanternas lagförslag	31

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslagen

1. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

Riksdagen antar

a) regeringens förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259) i de delar det avser 1, 3, 12 och 12 a §§,

b) 45 § regeringens förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259),

c) regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:211 punkterna 1 i denna del och 2 samt avslår motionerna

2025/26:4030 av Kajsa Fredholm m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt

2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (V, MP)

2. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i jaktlagen (1987:259),

2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

i de delar som inte omfattas av utskottets förslag ovan.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:211 punkterna 1 i denna del och 3.

Övriga frågor

3. Förvaltningsmärkning och avlivning av djurskyddsskäl

Riksdagen avslår motion

2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 2 och 3.

Reservation 2 (MP)

Stockholm den 7 maj 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Emma Nohrén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Martin Kinnunen (SD), Åsa Westlund (S), John Widegren (M), Sofia Skönnbrink (S), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Tomas Kronståhl (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Jytte Guteland (S), Lars Johnsson (M), Kajsa Fredholm (V), Victoria Tiblom (SD), Elin Nilsson (L) och Helena Lindahl (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2025/26:211 Förenklingar i jaktlagstiftningen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2. I propositionen finns en redogörelse för ärendet fram till regeringens beslut om propositionen.

Med anledning av propositionen har två motioner väckts med sammanlagt fem yrkanden. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Disposition

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla propositionen. Därefter behandlar utskottet en motion om förslag på tillkännagivanden till regeringen i frågor som anknyter till regeringens lagförslag.

Lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i jaktlagen, lagen om Sveriges ekonomiska zon och offentlighets- och sekretesslagen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om delvis avslag på propositionen när det gäller jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon.

Jämför reservation 1 (V, MP) och särskilt yttrande 1 (V) och 2 (MP).

Gällande rätt

Bestämmelser om jakt och viltvård finns huvudsakligen i jaktlagen (1987:259) och den tillhörande jaktförordningen (1987:905). Kompletterande bestämmelser finns i jaktförordningen och i Naturvårdsverkets föreskrifter. Även länsstyrelserna har viss begränsad föreskriftsrätt på området.

Jaktlagen innehåller grundläggande bestämmelser om viltvården samt jaktrettens innehåll och utövande inom svenskt territorium. Den innehåller också bestämmelser om bl.a. avgifter, tillsyn, straffansvar och möjligheter till överklagande. Jaktförordningen kompletterar jaktlagen med mer detaljerade bestämmelser om bl.a. allmänna jakttider, vilka arter som får jagas, jaktformer och administrativa förfaranden. Förordningen innehåller bl.a. särskilda regler för olika typer av jakt, förvaltningsåtgärder och anmälningsskyldighet för jaktresultat. Genom förordningen ges även länsstyrelserna befogenhet att besluta om regionala anpassningar av jakttider och förvaltningsområden.

Genom jaktlagen och jaktförordningen har EU-rättsliga regler på området genomförts, bl.a. delar av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet), de s.k. naturvårdsdirektiven. Sverige är också part till den regionala konventionen under Europarådet om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö (SÖ 1983:30), den s.k. Bernkonventionen. Även EU är part till

Bernkonventionen. Naturvårdsdirektiven genomför bl.a. delar av Bernkonventionen inom EU.

Naturvårdsdirektiven innehåller bestämmelser om skydd av livsmiljöer och arter samt om vilka undantag medlemsstaterna får göra från skyddet. Direktiven innehåller också bestämmelser om rapportering till Europeiska kommissionen. Art- och habitatdirektivet omfattar de livsmiljöer samt vilda växt- och djurarter som anges i direktivet. Fågeldirektivet omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt i EU och de livsmiljöer som anges särskilt.

Propositionen

Förbättrat genomförande av EU-rättsliga regler på jaktområdet

Regeringen föreslår att det i jaktlagen ska föras in ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för att skydda och bevara vilt. I det befintliga bemyndigandet att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för att tillgodose vetenskapliga behov ska formuleringen ”som vidtas för forskningsändamål” användas.

I dag är det möjligt att fånga varg på någon annans jaktmark för märkning, undersökning och andra åtgärder för forskningsändamål. Så kallad förvaltningsmärkning, dvs. märkning för ändamål inom viltförvaltningen, är inte uttryckligen tillåten enligt jaktlagstiftningen. Regeringen anser att det bör föras in ett nytt bemyndigande i 24 § jaktlagen som ger regeringen rätt att meddela föreskrifter som gör det möjligt att fånga varg på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för ändamål inom viltförvaltningen som utgör ett led i att skydda och bevara vilt. Regeringen delar utredningens bedömning att bemyndigandet inte bör begränsas till varg utan att det bör omfatta allt vilt. På så sätt har regeringen möjlighet att tillåta märkning eller andra åtgärder i förvaltningssyfte för att skydda och bevara ytterligare arter, om det skulle visa sig finnas behov av det.

Regeringen föreslår vidare att bestämmelsen i jaktförordningen som ger var och en rätt att avliva ett skadat vilt av djurskyddsskäl, trots att viltet är fredat eller befinner sig på någon annans jaktmark, ska föras över till jaktlagen. Det ska föras in en ny bestämmelse i jaktlagen som gör det möjligt för jakträttshavaren att söka efter, spåra eller förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl.

Som jaktlagstiftningen är utformad i dag är det inte tillåtet att söka efter, spåra eller förfölja ett vilt som man misstänker är skadat, t.ex. på grund av blod i viltspår i snön eller bilder från viltkameror. Det kan innebära ett onödigt och förlängt lidande för det berörda viltet. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att det behövs bestämmelser i jaktlagstiftningen som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl.

Den nuvarande bestämmelsen om avlivning av djurskyddsskäl är placerad i jaktförordningen. Eftersom bestämmelsen rör det civilrättsliga förhållandet i fråga om rätten till avlivning på annans mark enligt 8 kap. 2 § första stycket 1 regeringsformen bör den föras över till jaktlagen. En ny bestämmelse som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl bör placeras i direkt anslutning till denna. Regeringen anser i likhet med utredningen att andra än jakträttshavaren inte bör tillåtas att söka efter, spåra och förfölja ett vilt i syfte att avliva det av djurskyddsskäl.

Regeringen föreslår att bemyndigandet i jaktlagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i fråga om vilt som har fällt ska förtydligas så att anmälningsskyldigheten även gäller vilt som har påskjutits under jakt. Utredningen bedömer att påskjutning i det här sammanhanget bör avse situationer när skott har avlossats mot vilt med avsikt att fälla det och det inte kan uteslutas att viltet har träffats. Regeringen anser att innebörden av ordet påskjutits är tillräckligt tydlig och att det inte finns skäl att använda en annan formulering.

Vidare bedömer regeringen att det i nuläget inte bör införas något bemyndigande att meddela föreskrifter om en utökad anmälningsskyldighet som syftar till att uppfylla kravet på rapportering enligt art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet (de s.k. naturvårdsdirektiven) av undantag från direktivens skydd av arter. Naturvårdsverket bör få i uppdrag att föreslå hur en anmälningsskyldighet som syftar till att uppfylla naturvårdsdirektivens krav kan utformas. Som utredningen konstaterar är de bedömningar som behöver göras för att närmare reglera anmälningsskyldigheten komplicerade. De har kopplingar till artskyddsregleringen och kan omfatta överväganden som rör påverkan på olika arters bevarandestatus. Regeringen anser vidare att det för jägare och andra är viktigt att det blir så enkelt som möjligt att uppfylla en sådan anmälningsskyldighet. Samtidigt får det inte göras avkall på rapporteringens kvalitet. Detta är omständigheter som bland andra är viktiga att beakta i det kommande uppdraget till Naturvårdsverket.

Jakt på allmänt vatten

Regeringen föreslår att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt.

Det är enligt regeringens mening angeläget att förbättra förutsättningarna för yrkesfisket och underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten. Det finns därför skäl att effektivisera länsstyrelsens hantering av ärenden om jakt på allmänt vatten och att skapa en mer enhetlig tillämpning över landet. Regeringen delar utredningens bedömning att det nuvarande tillståndskravet

bör ersättas med ett krav på anmälan som lämpligen kan göras till jaktkortsregistret, som förs av Naturvårdsverket. Några remissinstanser motsätter sig förslaget om att ersätta tillståndsförfarandet med en anmälan, och ytterligare andra uttrycker oro för att en slopad tillståndsplikt skulle leda till ett ökat jakttryck på känsliga populationer, ökade störningar och risk för olyckor.

Av Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen den 27 oktober 2016, Jakt på allmänt vatten (NV-00115-16 och NV-08120-17, reviderad version), som har överlämnats till utredningen, framgår att en ansökan om jakt på allmänt vatten sällan leder till avslag. Risken för att en slopad tillståndsplikt skulle innebära någon påtaglig påverkan på jakttrycket eller på populationen som helhet torde därför vara liten. Som utredningen framhåller är det dock viktigt att staten även i fortsättningen har kontroll över jaktens omfattning och var jakten bedrivs. Genom att den som vill jaga på allmänt vatten måste anmäla sig till jaktkortsregistret kan länsstyrelserna begära ut uppgifter från jaktkortsregistret och därigenom se bl.a. hur många som har anmält sig för jakt i länet. Det kan, som utredningen och flera remissinstanser lyfter fram, finnas behov av att av olika skäl avgränsa jakten i tid eller i ett visst område. På allmänt vatten finns områden som är särskilt sårbara, t.ex. områden där det finns kända rastlokaler för fåglar. Det kan även finnas sälskyddsområden och fågelskyddsområden där tillträdesförbud inte gäller hela året men där jakt ändå bör undvikas.

Sammanfattningsvis anser regeringen att tillståndskravet i 12 § jaktlagen bör tas bort och ersättas med en bestämmelse om att jakt ska få bedrivas efter anmälan. För att vid behov kunna avgränsa jakten bör det vidare i 12 § jaktlagen införas ett bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt. Sådana föreskrifter eller villkor skulle kunna innefatta krav på återrapportering av jaktresultat som flera länsstyrelser ser ett behov av. De skulle även, om det bedöms nödvändigt, kunna avse krav på att en person med god lokal kännedom följer med vid jakten. Beslut i det enskilda fallet bör framför allt komma i fråga när det handlar om villkor som ska gälla under en begränsad tid och som behöver tas fram skyndsamt.

Av Naturvårdsverkets skrivelse Jakt på allmänt vatten framgår att mindre än 1 procent av all sjöfågeljakt i Sverige bedrivs på allmänt vatten. Enligt länsstyrelserna fälls ett fåtal fåglar per år och jägare vid sådan jakt. Naturvårdsverkets bedömning är att intresset för jakt på allmänt vatten, även efter en förändring som innebär att EU- och EES-medborgare uttryckligen tillåts jaga, kommer att vara svagt. Därför gör regeringen bedömningen att en eventuell ökning av jakten som kan kopplas till EU- eller EES-medborgare inte kan antas ha någon större påverkan på miljön. Regeringen delar därför utredningens bedömning att en bestämmelse som hindrar EU- och EES-medborgare från att jaga på allmänt vatten för att uppnå målet skydd av miljön kan ifrågasättas redan av det skälet.

En tillåten inskränkning i EU- och EES-medborgares möjlighet att jaga måste även vara proportionerlig och får inte gå utöver vad som är nödvändigt

för att uppnå målet. Genom att förslaget innehåller olika kontrollfunktioner, exempelvis krav på anmälan om jakt och möjlighet att avgränsa jakten i tid eller i ett visst område, kan en inskränkning av detta slag inte anses nödvändig. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att jakten ska få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES, utan krav på bosättning eller annan anknytning till Sverige.

Jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon samt tillsynsmyndighet

Regeringen föreslår att tillämpningsområdet för jaktlagen ska ändras så att lagen i sin helhet blir tillämplig även i Sveriges ekonomiska zon. Det ska i en ny bestämmelse i jaktlagen anges att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga i Sveriges ekonomiska zon. Jakten ska inte få avse annat än säl. Bestämmelsen som särskilt anger att viltet är fredat i Sveriges ekonomiska zon ska upphävas. Det ska i lagen om Sveriges ekonomiska zon införas en bestämmelse som tydliggör att jaktlagen är tillämplig inom zonen.

Utredningens förslag om att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen baserar sig på Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen den 23 oktober 2017, Jakt i Sveriges ekonomiska zon (NV-08969-16), som har överlämnats till utredningen, där det konstateras att det förekommer skador orsakade av säl på fiskeredskap inom zonen. Enligt skrivelsen orsakar säl skador för yrkesfisket genom att äta eller skada den fisk som fångas i framför allt redskap som nät och ryssjor samt genom skador på redskapen som sådana. Det förekommer också att säl fastnar i redskap och drunknar. Flera remissinstanser menar dock att det inte finns skäl att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen eftersom de fiskeredskap som säl i första hand orsakar skador på knappt förekommer där.

Att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen skulle innebära att sådan jakt skulle kunna genomföras enligt samma förutsättningar som i dag gäller för jakt på säl i andra områden, dvs. huvudsakligen med stöd av ett beslut om licens- eller skyddsjakt. Det innebär att jakten kan riktas till de områden och de tider på året när skador riskerar att uppstå. Även om det, som remissinstanserna menar, inte är vanligt att säl orsakar skador på fiskeredskap förekommer det ändå sådana skador. En möjlighet till jakt i den ekonomiska zonen skulle enligt regeringen vara ett ändamålsenligt redskap för att vid behov minska sådana skador. Regeringen anser dessutom, i likhet med utredningen, att det finns ett principiellt värde i att det finns en laglig möjlighet för en fiskare att skydda sina fiskeredskap även i den ekonomiska zonen. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att det finns skäl att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen.

Regeringen anser i likhet med utredningen att jakten bör kunna tillåtas efter en anmälan till jaktkortsregistret. Genom de uppgifter som lämnas till registret får myndigheterna god överblick över hur omfattande jakten kommer att vara och vem som jagar. Genom att förutsättningarna för licens- och skyddsjakt i

den ekonomiska zonen kommer att regleras närmare i besluten anser regeringen vidare att riskerna ur djurskyddsperspektiv och riskerna för jaktbrott kan minimeras. Ett beslut om licens- eller skydds jakt kan också innehålla krav på återrapportering av jakten.

Regeringen föreslår att det i jaktlagen ska anges att Kustbevakningen ska utöva tillsyn över den jakt som bedrivs inom Sveriges ekonomiska zon. Enligt regeringens bedömning bör vapenlagen inte göras tillämplig i den ekonomiska zonen.

Kustbevakningen bedriver redan i dag sjöövervakning inom den ekonomiska zonen och utövar tillsyn över zonen på andra områden. Mot den bakgrunden anser regeringen att det av effektivitetsskäl är lämpligt att Kustbevakningen även bedriver tillsyn över jakt i den ekonomiska zonen.

Det är enligt regeringen inte klart om det finns stöd för att reglera användningen av vapen i den ekonomiska zonen. Kustbevakningens tillsynsuppdrag går ut på att kontrollera att den som jagar har fullgjort sin anmälningskyldighet. I sitt uppdrag som tillsynsmyndighet har Kustbevakningen enligt 6 kap. kustbevakningslagen (2019:32) vissa befogenheter, bl.a. att preja och borda fartyg. Det finns enligt regeringens mening inte något tydligt behov för Kustbevakningen av att inom ramen för sitt nya tillsynsuppdrag omhänderta eller beslagta vapen. Om Kustbevakningen vid sin tillsyn misstänker att den som jagar gör sig skyldig till ett jaktbrott där ett jaktredskap har använts som hjälpmedel, t.ex. genom att jaga sjöfågel, har Kustbevakningen rätt att under vissa förutsättningar ta jaktredskapet i beslag. Regeringen anser mot den bakgrunden att det inte finns skäl att göra delar av vapenlagen tillämplig inom Sveriges ekonomiska zon.

Regeringen föreslår att det i jaktlagen ska införas en straffbestämmelse som innebär att den som med uppsåt eller grov oaktsamhet inte anmäler sig för jakt på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet eller inom Sveriges ekonomiska zon ska kunna dömas till böter.

Det är viktigt att staten har kontroll och överblick över jaktens omfattning och var jakten bedrivs. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att en underlåtenhet att fullgöra anmälningskyldigheten bör vara straffbelagd. Överträdelsens karaktär liknar de överträdelser som i dag straffbeläggs i 45 § första stycket 2 jaktlagen. Mot bakgrund av detta anser regeringen att det finns skäl att göra ett tillägg i den bestämmelsen på det sätt som utredningen föreslår.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen ska utreda vissa jaktfrågor (bet. 2014/15:MJU9 punkt 1, rskr. 2014/15:154). Av tillkännagivandet följer att regeringen ska utreda vidare vissa av de frågor som den nedlagda Jaktlagsutredningen (N 2012:01) haft i uppdrag att se över, däribland hur jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon kan förenklas och hur handläggningen kan effektiviseras (bet. 2014/15:MJU9 s. 9–10). Riksdagen har därefter tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen ska genomföra tidigare riksdagsbeslut om vissa jakt- och viltvårdsfrågor (bet. 2015/16:MJU19 punkt 4, rskr.

2015/16:227). Av tillkännagivandet följer att regeringen snarast bör genomföra de tillkännagivanden som riksdagen beslutat om tidigare, däribland att låta utreda frågan om jakt på allmänt vatten och i den ekonomiska zonen (bet. 2015/16:MJU19 s. 10–14). Genom förslagen i avsnitt 6 Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon i propositionen anger regeringen att tillkännagivandena är tillgodosedda i fråga om jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon. Regeringen anför att tillkännagivandena inte är slutbehandlade.

Sekretess för uppgift om en enskilds identitet i ärenden som rör stora rovdjur

Regeringen föreslår att sekretess ska gälla hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ett ärende om jakt på björn, varg, järv, lo eller kungsörn och i ett ärende om ersättning för skada orsakad av ett sådant djur för en uppgift som kan avslöja en enskilds identitet, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men. Sekretessen i en allmän handling ska gälla i högst 20 år.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att risken för att utsättas för hot och trakasserier är särskilt tydlig vid ärenden kopplade till varg. Regeringen bedömer även att risken för att jägare och tamdjursägare utsätts för hot även vid jakt på andra stora rovdjur framstår som stor. Det finns därför enligt regeringens mening ett behov av att kunna skydda uppgifter om en enskilds personliga förhållanden som gör det möjligt att identifiera en enskild i ärenden om jakt på samtliga stora rovdjur samt om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur.

Regeringen bedömer att det är tveksamt om uppgifter som kan avslöja en enskilds identitet i sådana ärenden skulle få ett tillräckligt starkt skydd med ett rakt skaderekvisit. Regeringen gör i stället bedömningen att en uppgift om vem som förekommer i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur som utgångspunkt bör vara sekretessbelagd. En sådan uppgift bör endast lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men. Regeringen anser därför till skillnad från utredningen, men i likhet med flera remissinstanser, att bestämmelsen bör utformas med ett omvänt skaderekvisit, dvs. det råder en presumtion för sekretess.

Personuppgiftsbehandling och ikraftträdande

Regeringen bedömer att det inte behövs någon ytterligare reglering av den personuppgiftsbehandling som kommer att ske till följd av förslagen. Den generella reglering som finns i EU:s dataskyddsförordning tillsammans med övriga bestämmelser om dataskydd är tillräcklig.

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026. När det gäller lagstiftning som rör jakt är det lämpligt att nya och ändrade bestämmelser träder i kraft vid ett halvårsskifte eftersom de då börjar gälla i samband med att ett nytt jaktår inleds. Den föreslagna ändringen i lagen om Sveriges ekonomiska zon är en del av förslaget att öka och förenkla möjligheterna till jakt i den ekonomiska zonen. Det framstår därför som naturligt att den ändringen träder i kraft samtidigt som ändringarna i jaktlagen. De föreslagna sekretessbestämmelserna till skydd för enskilda i ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur bör också träda i kraft den 1 juli 2026, detta för att undvika tillämpningsproblem som kan uppkomma för Naturvårdsverket och länsstyrelserna om bestämmelsen träder i kraft mitt i ett jaktår samt för att hålla samman förslagen.

Motionerna

Jakt på allmänt vatten

Kajsa Fredholm m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2025/26:4030 yrkande 1 att riksdagen ska avslå den del av propositionen som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet. Motionärerna anser i likhet med flera remissinstanser att det finns flera nackdelar med förslaget om en slopad tillståndsplikt; t.ex. skulle risken för störningar i områden som i många fall är känsliga livsmiljöer för många arter eller som har betydande värden för rekreation och friluftsliv öka. Om det därutöver leder till ökad jaktturism kan det även uppstå överutnyttjande av jaktbart vilt.

Även i kommittémotion 2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del föreslås att riksdagen ska avslå regeringens förslag om jakt på allmänt vatten. Motionärerna framhåller bl.a. att det skulle kunna leda till ökat jakttryck på redan sårbara och hotade populationer samt att förslaget riskerar att få negativa konsekvenser för friluftslivet. Förslaget saknar även enligt motionärerna en genomarbetad konsekvensanalys.

Jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon

Kajsa Fredholm m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2025/26:4030 yrkande 2 att riksdagen ska avslå den del av propositionen som avser förslag om att det ska anges att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga säl i Sveriges ekonomiska zon. Motionärerna delar inte regeringens bedömning att det behövs en utökad säljakt för att få tillbaka fisken i Östersjön och Västerhavet. Motionärerna anför att det finns vetenskapliga underlag som visar att en ökad jakt på gråsäl inte nödvändigtvis hjälper återhämtningen av fiskbestånden. De lyfter även fram Kustbevakningens tveksamheter till behovet av säljakt i den ekonomiska

zonen samt att konsekvenserna av att hela jaktlagen görs tillämplig i zonen bör utredas ytterligare.

Även i kommittémotion 2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del föreslås att riksdagen ska avslå regeringens förslag om jakt på säl. Motionärerna framhåller att regeringens förslag är dåligt underbyggt, saknar en uppdaterad analys och proportionalitetsavvägning mot hotbilden mot sälpopulationerna samt i övrigt saknar sakliga skäl för att genomföras.

Utskottets ställningstagande

Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är angeläget att dels förbättra förutsättningarna för yrkesfisket, dels underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten. Utskottet välkomnar därför regeringens förslag till lagändringar som syftar till att underlätta jakt på allmänt vatten. Regeringen framhåller i propositionen att förslaget om en slopad tillståndsplikt lär få en liten påverkan på jakttrycket och på populationen. Vidare kommer staten även i fortsättningen att ha kontroll över jaktens omfattning och var den bedrivs genom att den som vill jaga måste anmäla sig till jaktkortsregistret. Regeringen föreslår även att ett bemyndigande ska införas att meddela föreskrifter om villkor för sådan jakt. Utskottet noterar att sådana föreskrifter bl.a. skulle kunna innefatta krav på att återrapportera jaktresultat. Det kan även finnas behov av att avgränsa jakten i tid eller i ett visst område. Vidare delar utskottet regeringens bedömning att jakten ska få bedrivas även av EU- och EES-medborgare. Utskottet noterar bedömningen att en eventuell ökning av jakten till följd av denna ändring inte antas ha någon större påverkan på miljön.

Vidare välkomnar utskottet regeringens förslag om att tillåta jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon. Detta innebär att säl kan jagas enligt samma förutsättningar som i dag gäller för jakt på säl i andra områden, dvs. genom beslut om licens- eller skydds jakt. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att även om det inte är vanligt att säl orsakar skador på fiskeredskap i den ekonomiska zonen skulle en möjlighet till jakt kunna vara ett ändamålsenligt redskap när skador likväl uppstår. I likhet med regeringen anser utskottet att det finns ett principiellt värde i att kunna skydda sina fiskeredskap även i den ekonomiska zonen.

Mot bakgrund av vad som nu anförts och med hänvisning till de skäl som i övrigt redovisas i propositionen anser utskottet att det inte finns skäl att avslå propositionen med anledning av vad som anförs i motionerna 2025/26:4030 (V) yrkandena 1 och 2 samt 2025/26:4068 (MP) yrkande 1. Därmed tillstyrker utskottet regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionsyrkandena.

Lagförslagen i övrigt

När det gäller de övriga förslagen till lagändringar har det inte väckts några motioner som går emot regeringens lagförslag. Av de skäl som anges i propositionen anser utskottet att riksdagen bör anta regeringens förslag till lagändringar. Därmed tillstyrker utskottet regeringens proposition även i dessa övriga delar.

Förvaltningsmärkning och avlivning av djurskyddsskäl

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förvaltningsmärkning och avlivning av djurskyddsskäl.

Jämför reservation 2 (MP).

Motionen

Enligt kommittémotion 2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 2 bör tydliga kriterier finnas på plats när förvaltningsmärkningen införs. Motionärerna anför att de ser en risk för att mer individanpassade förvaltningsåtgärder såsom förvaltningsmärkning kan användas som ett verktyg för att trycka ned vargstammen ännu mer. Motionärerna anser därför att förvaltningsmärkning av varg inte ska vara aktuellt innan kriterier för sådan förvaltning tagits fram.

Motionärerna anför vidare att kriterier också bör finnas på plats när förslaget om avlivning av djurskyddsskäl införs, inklusive en satsning mot illegal jakt (yrkande 3). Motionärerna befarar att regeringens förslag skulle kunna leda till ökad illegal jakt, särskilt på de stora rovdjuren. Motionärerna anser därför att kriterier behöver införas för under vilka omständigheter eftersök av skadat vilt av djurskyddsskäl kan vara tillåtet och när det är lämpligt samt för hur det avlivade viltet ska tas om hand. I samband med detta behöver regeringen även genomföra en bredare satsning mot illegal jakt.

Propositionen

Förvaltningsmärkning

Det är i dag möjligt att fånga varg på någon annans jaktmark för märkning, undersökning och andra åtgärder för forskningsändamål. Bestämmelser om detta finns i 32 a § jaktförordningen. Så kallad förvaltningsmärkning, dvs. märkning för ändamål inom viltförvaltningen, är däremot inte uttryckligen tillåten enligt jaktlagstiftningen.

Jaktlagstiftningsutredningen konstaterar att det i de fall det kan bli aktuellt att flytta en varg som en del av den genetiska förstärkningen av vargstammen

finns ett behov av att märka vargen både före och efter flytten, bl.a. för att underlätta förebyggandet av skador på ren och andra tamdjur, för att lättare upptäcka eventuell rabie-smitta hos vargen och för att kunna följa upp flytten. Det kan även finnas behov av andra åtgärder såsom avmaskning. Detta framgår bl.a. av Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen den 13 mars 2025, Ytterligare förvaltningsåtgärder för varg (NV-08852 24), där regeringsuppdraget Uppdrag till Naturvårdsverket att utreda och lämna förslag på förvaltningsåtgärder för varg (LI2024/02201) redovisas.

Svenska Rovdjursföreningen anser att det i dag saknas förutsättningar att flytta varg till ett nytt område. Naturvårdsverket arbetar dock löpande med att få förutsättningar på plats för att kunna flytta varg, inklusive förberedelser för märkning. Av Naturvårdsverkets skrivelse Ytterligare förvaltningsåtgärder för varg framgår även att flytt av varg är en åtgärd som kan behöva vidtas mer frekvent vid en minskad populationsstorlek. I samma skrivelse redovisar Naturvårdsverket också utredning och förslag på förvaltningsåtgärder för varg som kan vara mer individbaserade. Regeringen anser att det mot den beskrivna bakgrunden bör föras in ett nytt bemyndigande i 24 § jaktlagen för regeringen att meddela föreskrifter som gör det möjligt att fånga varg på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för ändamål inom viltförvaltningen som utgör ett led i att skydda och bevara vilt. Regeringen delar utredningens bedömning att bemyndigandet inte bör begränsas till varg utan att det bör omfatta allt vilt. På så sätt har regeringen möjlighet att tillåta märkning eller andra åtgärder i förvaltnings syfte för att skydda och bevara ytterligare arter, om det skulle visa sig finnas behov av det. Det skulle t.ex., som Naturvårdsverket för fram, kunna avse flyttande fågelpopulationer.

Världsnaturfonden WWF och Naturskyddsföreningen anser att det bör finnas tydliga kriterier för när förvaltningsmärkning får vidtas. Regeringen kan i förordning, i den utsträckning det behövs, precisera under vilka förutsättningar märkning eller andra åtgärder för att skydda och bevara vilt får vidtas.

För åtgärder där djur används för forskningsändamål krävs enligt 1 kap. 3 och 4 §§ och 7 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) ett djurförsöksetiskt tillstånd som föregås av en etisk prövning. Ett sådant tillstånd behövs däremot inte för åtgärder som påverkar djur när åtgärderna genomförs för förvaltningsändamål, vilket Djurskyddet Sverige och Sveriges lantbruksuniversitet är kritiska mot. Den frågeställningen är dock enligt regeringen inte föremål för bedömning i det här lagstiftningsärendet.

Avlivning av djurskyddsskäl

Vilt är fredat och får jagas endast om det följer av jaktlagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av jaktlagen. Med jakt avses att fånga eller döda vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt. I 40 c § jaktförordningen regleras rätten att avliva vilt av djurskyddsskäl. Enligt bestämmelsen är det tillåtet att avliva ett frilevande vilt som anträffas så skadat

eller i en sådan belägenhet att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, även om viltet är fredat eller om avlivningen sker på någon annans mark. Det finns däremot inte någon bestämmelse, vare sig i jaktlagen eller i jaktförordningen, som reglerar rätten att söka efter, spåra och förfölja vilt för att kunna avliva det i djurskyddssyfte. Som jaktlagstiftningen är utformad i dag är det alltså inte tillåtet att söka efter, spåra eller förfölja ett vilt som man misstänker är skadat, t.ex. på grund av blod i viltspår i snön eller bilder från viltkameror. Det kan innebära ett onödigt och förlångt lidande för det berörda viltet. Regeringen instämmer därför i Jaktlagstiftningsutredningens bedömning att det behövs bestämmelser i jaktlagstiftningen som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl.

Några remissinstanser ser stora risker med att förslaget om rätt att spåra och förfölja vilt öppnar för missbruk och illegal jakt, särskilt på de stora rovdjuren, och avstyrker därför förslaget. Enligt regeringens mening kan en risk för missbruk inte helt uteslutas. Regeringen instämmer dock med Länsstyrelsen i Hallands län i att nyttan av att minska djurs lidande väger tyngre än risken för missbruk och att det därför är angeläget att införa en möjlighet att spåra och förfölja ett vilt som misstänks vara skadat. Utredningens förslag innebär att det enbart är jakträttshavaren som har rätt att söka efter, spåra och förfölja vilt i djurskyddssyfte. Därigenom begränsas också risken för missbruk och illegal jakt. Om fler än jakträttshavaren skulle ges en sådan rätt, innebär det också att fler personer skulle kunna befinna sig på fastigheten i syfte att hitta vilt för att avliva det. Det skulle i sin tur försvåra kontrollen av varför jägare befinner sig på någon annans mark. Regeringen anser därför i likhet med utredningen att andra än jakträttshavaren inte bör tillåtas att söka efter, spåra och förfölja ett vilt i syfte att avliva det av djurskyddsskäl. Om en jakträttshavare genomför ett sådant eftersök och viltet tar sig över fastighetsgränsen är det rimligt att han eller hon kontaktar jakträttshavaren för den andra fastigheten för att lösa situationen.

Svenska Rovdjursföreningen anser att även den nuvarande rätten att avliva vilt på grund av djurskyddsskäl ska begränsas till att gälla enbart jakträttshavaren. Regeringen bedömer dock att det inte finns samma skäl att begränsa den rätten som när det gäller möjligheten att söka efter, spåra och förfölja vilt. För rätten att avliva vilt krävs att det faktiskt finns ett skadat vilt, vilket enligt regeringen gör att risken för missbruk inte är lika stor. Vidare är det angeläget att viltet avlivas sker så snart som möjligt för att minska dess lidande.

I bestämmelsen om eftersök av vilt används kriteriet att vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl. Det är ett förhållandevis lågt ställt krav som ska göra det möjligt att hitta viltet för att bedöma vilket skick det är i. Med hänsyn till att det ska finnas indikationer på att viltet lider är det motiverat att kunna söka efter, spåra och förfölja det. Om förföljandet leder till att viltet lokaliseras följer det av lagens systematik att en ny bedömning ska göras av om viltet är i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl enligt bestämmelsen om när vilt får avlivas av sådana skäl. Om viltet i stället bedöms kunna klara sig och inte

verkar lida får viltet inte avlivas och bör inte heller dödas i det fall viltet jagas med stöd av ett beslut om skyddsjakt. Regeringen anser därför att det inte är nödvändigt att som Svenska Rovdjursföreningen föreslår särskilt ange detta i bestämmelsen om att söka efter, spåra och förfölja vilt.

Kompletterande information

När det gäller illegal jakt svarade landsbygdsminister Peter Kullgren (KD) den 12 november 2025 följande på fråga 2025/26:150:

Det är svårt att uppskatta omfattningen av jaktbrott. Alla former av illegal jakt, oavsett om den rör rovdjur, klövvilt eller andra djur är förkastlig. Dessutom minskar utrymmet för markägare och jägare att bruka viltet som resurs. Det är för mig självklart att jakt ska bedrivas under kontrollerade former inom lagens gränser.

Regeringen gav i december 2024 ett antal myndigheter, däribland Naturvårdsverket, i uppdrag att, utifrån sina nuvarande uppgifter och förutsättningar, analysera vilka åtgärder som myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet. I redovisningen av uppdraget uppgav Naturvårdsverket bland annat att de sedan 2019 ansvarar för en samverkansgrupp för arbete som förebygger illegal jakt på stora rovdjur. Utöver Naturvårdsverket ingår representanter från Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten, Statens veterinärmedicinska anstalt och länsstyrelserna i samverkansgruppen. I december 2023 tog gruppen fram ett myndighets-gemensamt utredningsstöd för hantering av ärenden rörande misstanke om illegal jakt på stora rovdjur. Syftet med utredningsstödet är att tydliggöra vilka roller och ansvar respektive myndighet har, samt skapa förutsättningar att hitta effektiva och fungerande rutiner för samverkan kring ärenden gällande misstanke om illegal jakt på rovdjur och artskyddsbrott.

I utredningen om en ny jakt- och viltvårdsmyndighets betänkande En ny nationell myndighet för viltförvaltning (SOU 2025:50), gör utredningen bedömningen att regeringen bör ge en eventuell ny viltförvaltnings-myndighet i uppdrag att utreda hur statliga myndigheters förebyggande arbete mot jaktbrott kan utvecklas och samordnas. Vidare bedömer utredningen att regeringen bör utreda om länsstyrelserna bör ha tillsyns-ansvar enligt jaktlagen (1987:259). Betänkandet har varit på remiss till och med den 25 september 2025 och betänkandet och remissynpunkterna bereds just nu i Regeringskansliet.

Sammanfattningsvis pågår ett arbete redan i dag och det finns förslag om ytterligare åtgärder, men det är för tidigt att säga något kring dessa då de fortfarande bereds.

Miljö- och jordbruksutskottet har behandlat frågor om illegal jakt tidigare bl.a. i betänkande 2025/26:MJU10 Jakt och viltvård. Utskottet framhöll då att sådan jakt utgör ett allvarligt brott med högt straffvärde. Rovdjuren ska ha förutsättningar för att långsiktigt finnas i Sverige, och om stammarna behöver minska ska detta ske genom lagligt reglerad jakt såsom skyddsjakt och licensjakt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att s.k. förvaltningsmärkning inte är tillåten i dag enligt jaktlagstiftningen. Samtidigt noterar utskottet bedömningen att det i framtiden kan finnas behov av förvaltningsåtgärder såsom märkning av varg i de fall det kan bli aktuellt att flytta en varg som en del av den genetiska förstärkningen av vargstammen. Utskottet anser att vargen ska ha förutsättningar att långsiktigt finnas i Sverige men att vargstammen behöver vara betydligt mindre än i dag. Flytt av varg är en förvaltningsåtgärd som kan behöva vidtas mer frekvent vid en minskad population. Utskottet välkomnar därför att förvaltningsmärkning införs som en möjlighet inom vilthförvaltningen i syfte att skydda och bevara vilt. Vidare konstaterar utskottet att regeringen, i den utsträckning det behövs, på förordningsnivå kan precisera under vilka förutsättningar märkning eller andra åtgärder för att skydda och bevara vilt får vidtas.

Utskottet delar regeringens bedömning att det behövs bestämmelser som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl. Det är viktigt att vilt som man misstänker är skadat inte utsätts för onödigt och förlångt lidande. Utskottet noterar samtidigt att det har framförts synpunkter på att förslaget kan öppna för missbruk och illegal jakt. I likhet med regeringen anser utskottet dock att nyttan av att minska djurs lidande väger tyngre än risken för missbruk. Vidare begränsas rätten att söka efter, spåra och förfölja ett vilt i syfte att avliva det av djurskyddsskäl genom att det bara är jakträttshavaren som har en sådan rätt.

När det gäller illegal jakt vill utskottet återigen framhålla att sådan jakt utgör ett allvarligt brott med högt straffvärde. Utskottet noterar att det finns en nationell samverkansgrupp mot illegal jakt på stora rovdjur och att gruppen har tagit fram ett gemensamt utredningsstöd för hantering av misstänkt illegal jakt på stora rovdjur. Vidare noterar utskottet att det pågår beredning av olika förslag om hur det förebyggande arbetet mot jaktbrott kan utvecklas och samordnas.

Med hänvisning till det som anförts ser utskottet ingen anledning för riksdagen att bifalla motionärernas förslag. Därmed avstyrker utskottet motion 2025/26:4068 (MP) yrkandena 2 och 3.

Reservationer

1. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon, punkt 1 (V, MP)

av Emma Nohrén (MP) och Kajsa Fredholm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag till

1. lag om ändring i jaktlagen (1987:259) i de delar det avser 1, 3, 12 och 12 a §§,

2. lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon,

b) antar 45 § regeringens förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259) med den ändringen att paragrafen ska ha den lydelse som reservanterna föreslår i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:4030 av Kajsa Fredholm m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt

2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 1,

bifaller delvis proposition 2025/26:211 punkt 1 i denna del och avslår proposition 2025/26:211 punkt 2.

Ställningstagande

Vi anser att riksdagen bör avslå förslagen till ändringar i jaktlagen och lagen om Sveriges ekonomiska zon i de delar som handlar om att tillåta jakt på allmänt vatten efter anmälan samt jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon efter anmälan. Vi utvecklar våra skäl för detta i våra särskilda yttranden 1 respektive 2.

2. Förvaltningsmärkning och avlivning av djurskyddsskäl, punkt 3 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Jag delar Jaktlagstiftningsutredningens bedömning att vissa förvaltningsåtgärder, exempelvis märkning av vargar som vandrat in österifrån, kan vara relevanta att genomföra som ett led i arbetet med att stärka vargstammens genetik. Däremot ser jag risker med att regeringens förslag i dess nuvarande utformning kan användas för att trycka ned vargstammen ytterligare. Regeringens politik för att minska vargstammen bryter mot lagstiftningens krav och säkrar inte det långsiktiga bevarandet av arter. Det som behövs är att bygga upp vargstammen till långsiktigt livskraftiga nivåer, tillsammans med utökade satsningar på samexistens. Som ett led i regeringens arbete med att minska vargstammen har Naturvårdsverket fått i uppdrag att ge förslag på förvaltningsåtgärder för varg som kan vara mer individbaserade. Jag och mitt parti ser dock en risk att mer individanpassade förvaltningsåtgärder, som förvaltningsmärkning, kan användas som ett verktyg för att trycka ned vargstammen ännu mer. Jag anser därför att förvaltningsmärkning av varg inte ska vara aktuellt innan kriterier för sådan förvaltning tagits fram. Dessa kriterier ska säkra att denna typ av individanpassad förvaltning inte används som ett sätt att minska vargstammen ytterligare och kan inkludera djurförsöksetisk prövning enligt remissyttrandet från Sveriges lantbruksuniversitet över detta förslag.

Regeringen vill ge var och en rätt att avliva ett skadat vilt av djurskyddsskäl och göra det möjligt för jakträttshavaren att söka efter, spåra eller förfölja skadat vilt för avlivning. Jag ser att regeringens förslag skulle kunna vara till nytta av djurskyddsskäl, men tyvärr finns det risker med förslaget i dess nuvarande utformning. Förslaget skulle kunna leda till ökad illegal jakt, särskilt på de stora rovdjuren. Illegal jakt är ett utbrett problem och insatserna för att stoppa den illegala jakten är mycket bristfälliga. Så länge inte ett kraftfullt och systematiskt arbete vidtas parallellt för att stoppa den illegala jakten ser jag risker för rovdjurspopulationerna med förslaget i dess nuvarande utformning. Det behöver införas kriterier för under vilka omständigheter eftersök av skadat vilt av djurskyddsskäl kan vara tillåtet och när det inte är lämpligt samt för hur det avlivade viltet ska tas om hand.

Särskilda yttranden

1. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon, punkt 1 (V)

Kajsa Fredholm (V) anför:

Jag och mitt parti motsätter oss förslaget att det efter endast anmälan (och inte tillstånd, som i dag) ska bli möjligt att jaga på allmänt vatten för alla medborgare inom EU eller EES. Vi anser i likhet med flera remissinstanser att det finns flera nackdelar med förslaget. En slopad tillståndsplikt enligt förslaget skulle öka risken för störningar i områden som i många fall är känsliga livsmiljöer för många arter eller i områden som har betydande värden för rekreation och friluftsliv. Om det därutöver leder till ökad jaktturism kan det även uppstå överutnyttjande av jaktbart vilt. Sveriges lantbruksuniversitet befarar att förslaget kan leda till exploatering av den svenska skärgården samt risk för jakt utan tillräcklig kännedom om svensk lagstiftning, miljö och fauna. Vi anser därför att riksdagen ska avslå propositionen i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet.

Vidare anser jag och mitt parti att riksdagen ska avslå propositionen i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga säl i Sveriges ekonomiska zon. Jag ser positivt på nuvarande möjligheter till skydds jakt på säl när dessa orsakar skada på fiskeredskap. Jag delar dock inte regeringens bedömning att det behövs utökad säljakt för att få tillbaka fisken i Östersjön och Västerhavet. I en rapport från Havs- och vattenmyndigheten från 2025 konstateras att det inte är sälarnas predation som orsakat fiskbeståndens nu dåliga status. Även Stockholms universitets Östersjöcentrum har i en policybrief nyligen konstaterat att både strömmingen och torsken började minska långt innan gråsälpopulationen ökade. Forskningen visar att beståndsminskningarna främst är en effekt av långvarigt överfiske. Trots detta vetenskapliga underlag föreslår regeringen i propositionen att det efter anmälan även ska bli möjligt med jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon för alla medborgare inom EU och EES. Regeringen tar inte heller till sig Kustbevakningens synpunkter om att de är tveksamma till behovet av jakt på säl, bl.a. eftersom sälar i första hand orsakar skador på fasta fiskeredskap som enligt myndigheten i princip inte förekommer i den ekonomiska zonen. Kustbevakningen anser även att konsekvenserna av att hela jaktlagen görs tillämplig i zonen bör utredas ytterligare. Jag anser att det vetenskapliga underlaget i frågan och Kustbevakningens invändningar med tydlighet visar att förslaget bör avslås.

2. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon, punkt 1 (MP)

Emma Nohrén (MP) anför:

Regeringen föreslår att svenska medborgare eller medborgare i EU och EES ska få jaga på allmänt vatten och från sådana klippor som inte hör till någon fastighet. Jag och mitt parti anser att riksdagen ska avslå propositionen i dessa delar. Vi befarar att det skulle leda till ökat jakttryck på redan sårbara och hotade populationer. Dessutom skulle förslaget riskera att få negativa konsekvenser för friluftslivet. Förslaget saknar dessutom en genomarbetad konsekvensanalys; regeringen anför att ansökningar om jakt på allmänt vatten sällan avslås i dag, men det är inget som säger att jakttrycket skulle vara detsamma med slopad tillståndsplikt. Tvärtom ligger det nära till hands att så omfattande regellättnader som slopad förprovning leder till att jakttrycket ökar. Förslaget saknar även någon typ av justering i förfarandet för olika typer av vatten. För de marina miljöer som är särskilt känsliga skulle förslaget riskera att få mer omfattande negativa konsekvenser.

Vidare föreslår regeringen att jaktlagen ska göras tillämplig i Sveriges ekonomiska zon i syfte att tillåta jakt på säl i zonen. Jag och mitt parti anser att riksdagen även ska avslå propositionen i dessa delar. Regeringen anger att detta förslag baseras på Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen från 2017, Jakt i Sveriges ekonomiska zon (NV-08969-16), där det konstaterades att skador på fiskeredskap orsakade av säl förekommer i Sveriges ekonomiska zon. Regeringen menar att jakten därmed skulle vara ändamålsenlig eftersom den skulle kunna vara ett redskap för att minska dessa skador och dessutom ha ett principiellt värde genom att det skulle finnas en laglig möjlighet för fiskare att skydda sina redskap. Det måste poängteras att Naturvårdsverkets skrivelse från 2017 beskriver skador på fiskeredskap väldigt översiktligt. Naturvårdsverket lutar sig mot en bedömning från Havs- och vattenmyndigheten från 2012. Omfattningen av problemet framgår inte och inte heller dess utbredning. De skador som sälar orsakar på fiskeredskap handlar i första hand om fasta fiskeredskap. Fasta fiskeredskap förekommer dock knappt i den ekonomiska zonen, där den absoluta huvuddelen av fisket utgörs av trålfiske. Vi anser att regeringens förslag är för dåligt underbyggt, saknar en uppdaterad analys och proportionalitetsavvägning mot hotbilden mot sälpopulationerna och i övrigt saknar sakliga skäl för att genomföras.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:211 Förenklingar i jaktlagstiftningen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Följdmotionerna

2025/26:4030 av Kajsa Fredholm m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:211 i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet.
2. Riksdagen avslår proposition 2025/26:211 i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga säl i Sveriges ekonomiska zon.

2025/26:4068 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om jakt på allmänt vatten och jakt på säl.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det vid införandet av förvaltningsmärkning ska finnas tydliga kriterier på plats och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det vid införandet av förslag om avlivning av djurskyddsskäl ska finnas kriterier på plats samt en satsning mot illegal jakt och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i jaktlagen
(1987:259)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om jaktlagen (1987:259)

dels att 1, 3, 12, 24, 26, 42 och 45 §§ och rubriken närmast före 26 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 9 a, 9 b och 12 a §§, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium samt frågor som har samband *därmed*.

Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium *och Sveriges ekonomiska zon* samt frågor som har samband *med sådan verksamhet*.

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt *i fråga om*

1. *inom Sveriges ekonomiska zon,*

1. jakt från *ett* svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen, *och*

2. *beträffande* jakt från svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen,

2. jakt från *ett* svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

3. *beträffande* jakt från svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller föreskrifter i andra författningar i fråga om skyddet och vården av viltet.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

3 §³

Viltet är fredat och får jagas endast om detta följer av denna lag eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. När viltet är fredat, gäller fredningen också dess ägg och bon.

¹Jfr rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, i lydelsen enligt rådets direktiv 2013/17/EU samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1010.

²Senaste lydelse 2001:443.

³Senaste lydelse 1994:1820.

Detta gäller även inom Sveriges ekonomiska zon.

9 a §

Om ett frilevande vilt påträffas så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får var och en avliva viltet även om det är fredat eller om det avlivas på någon annans jaktmark.

9 b §

Om ett frilevande vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får jakträttshavaren söka efter, spåra eller förfölja viltet även om det är fredat.

12 §

På allmänt vatten, som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill *ett*hundra meter från strandlinjen. Om detta *skulle* medföra att flera fastighetsägare får jakträtt på samma vattenområde, *skall* var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast *hans* strand.

På annat allmänt vatten *liksom* på sådana *holmar*, klippor och *skär*, som inte hör till *något* hemman, får jakt bedrivas *endast* efter särskilt tillstånd. Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, länsstyrelsen bemyndigas att genom beslut i det särskilda fallet eller genom föreskrifter meddela tillstånd.

På allmänt vatten som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill 100 meter från strandlinjen. Om detta *medför* att flera fastighetsägare *har* jakträtt på samma vattenområde, *ska* var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast *den egna* stranden.

På annat allmänt vatten *och* på sådana klippor och *öar* som inte hör till *någon* fastighet får jakt bedrivas av *den* som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Sådan jakt får endast bedrivas efter anmälan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om jakten på sådant annat allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i andra stycket, eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt.

12 a §

I Sveriges ekonomiska zon får jakt bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Jakten får inte avse annat än släkt och får bedrivas endast efter anmälan.

24 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller fällas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som företas för att tillgodose vetenskapliga behov.

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att vilt får fångas eller fällas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för forskningsändamål, och

2. att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för att skydda och bevara vilt.

Anmälningsskyldighet**Anmälningsskyldighet och skyldighet att märka ut plats**26 §⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *anmälningsskyldighet i fråga om*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. vilt som har fällts under jakt,*
- 2. vilt som ska tillfalla staten,*
- 3. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon, och*
- 4. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon.*

1. anmälningsskyldighet i fråga om

- a) vilt som har fällts eller påskjutits under jakt,*
- b) vilt som ska tillfalla staten,*
- c) vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon, och*
- d) vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon, och*

2. skyldighet att märka ut en plats där en sammanstötning har skett mellan ett motorfordon och ett vilt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

⁴Senaste lydelse 2012:153.

även meddela föreskrifter om skyldighet att märka ut en plats där en sammanstötning skett mellan ett motorfordon och vilt.

42 §

För tillsyn över *efterlevnaden* av denna lag och föreskrifter, som har meddelats med stöd av lagen, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän.

För tillsyn över *att* denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *följs*, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän. *Inom Sveriges ekonomiska zon utövar dock Kustbevakningen tillsyn.*

Jakttillsynsmän får förordnas att med stöd av 47 § ta egendom i beslag.

45 §⁵

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot 5 § andra stycket eller 13 §,

2. *underlåter att fullgöra* anmälningsskyldighet enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 26 § *första stycket 1, 2 eller 3* om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,

3. bryter mot 27 § om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken,

4. *underlåter att fullgöra* skyldighet enligt 28 §,

5. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 29 § 4, 30 § tredje stycket eller 31 § tredje stycket, eller

6. bryter mot 35 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 36 §, 40 § första stycket eller 41 § första stycket.

Den som med uppsåt bryter mot 34 § döms till böter.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar enligt denna paragraf.

Om gärningen är ringa, ska den inte medföra ansvar enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026

⁵Senaste lydelse 2012:153.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

Häri genom föreskrivs att 4 § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om fiske i den ekonomiska zonen gäller fiskelagen (1993:787). I fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar gäller lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Föreslagen lydelse

4 §¹

I Sveriges ekonomiska zon gäller

1. fiskelagen (1993:787) i fråga om fiske,
2. jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt, och
3. lagen (1966:314) om kontinentalsockeln i fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹Senaste lydelse 1993:789.

3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 40 kap. 7 h §, och närmast före 40 kap. 7 h § en ny rubrik av följande lydelse.

40 kap.

Jakt på rovdjur och ersättning för skada orsakad av rovdjur

7 h §

Sekretess gäller hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ett ärende om jakt på björn, varg, järv, lo eller kungsörn och i ett ärende om ersättning för skada orsakad av ett sådant djur för uppgift som kan avslöja en enskilds identitet, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

BILAGA 3

Reservanternas lagförslag

Reservation 1 (förslagspunkt 1)

Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag*

45 §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot 5 § andra stycket eller 13 §,
  2. inte fullgör en anmälnings- skyldighet enligt 12 eller 12 a § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 26 § 1 a, b eller c, om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
  3. bryter mot 27 § om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken,
  4. inte fullgör en skyldighet enligt 28 §,
  5. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 29 § 4, 30 § tredje stycket eller 31 § tredje stycket, eller
  6. bryter mot 35 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 36 §, 40 § första stycket eller 41 § första stycket.
- Den som med uppsåt bryter mot 34 § döms till böter.
- Om gärningen är ringa, ska den inte medföra ansvar enligt denna paragraf.